

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Az EU–Mexikó társulási megállapodás felülvizsgálata

(saját kezdeményezésű vélemény)

(2016/C 013/19)

Előadó: José Isaías RODRÍGUEZ GARCÍA-CARO

Társelőadó: Juan MORENO PRECIADO

2014. július 10-i plenáris ülésén az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy határozott, hogy eljárási szabályzata 29. cikkének (2) bekezdése alapján saját kezdeményezésű véleményt dolgoz ki az alábbi tárgyban:

Az EU–Mexikó társulási megállapodás felülvizsgálata.

(saját kezdeményezésű vélemény)

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Külkapcsolatok” szekció 2015. július 16-án elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2015. szeptember 16–17-én tartott, 510. plenáris ülésén (a 2015. szeptember 17-i ülésnapon) 92 szavazattal, ellenszavazat nélkül, 4 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) úgy véli, hogy a Mexikóval fenntartott kapcsolatokat az Európai Unió és Latin-Amerika, illetve a karibi térség közötti kapcsolatrendszer keretein belül kell kezelni, és hogy a pusztán gazdasági és kereskedelmi szempontokon túl egyéb, közös történelmi és kulturális tényezőket is ki kell emelni, amelyek az amerikai kontinensen egyre növekvő pánamerikai és csendes-óceáni befolyás ellensúlyát képezhetik. A globalizációval összefüggésben Mexikót és az EU-t kulturális kötelek, közvetítő nyelvek és legfőképpen olyan értékek kövacsolják egybe, amelyek speciális kapcsolódási pontokat eredményeznek a mexikói és az uniós társadalmak között. Ezeket a köteleket tovább kell fejleszteni és el kell mélyíteni, és az is fontos, hogy belőlük kiindulva azonos megközelítések szülessenek a nemzetközi fórumokon.

1.2. Az EGSZB szerint sokkal célravezetőbb lenne, ha a felek nem kezdenének a nulláról indulva egy teljesen új megállapodás tárgyalásába, hanem a már meglévő megállapodásból, valamint az annak tizenöt éves fennállása során gyűjtött tapasztalatokból kiindulva alaposan felülvizsgálják a megállapodást, és megtöltenék jelentősebb tartalommal.

1.3. Az EGSZB szükségesnek tartja egy konzultatív vegyes bizottság (kvb) azonnali létrehozását, amely az EGSZB 9 vagy 12 képviselőjéből, valamint a mexikói civil szervezetek hasonló létszámú képviselőjéből állna. A konzultatív vegyes bizottságot el kell ismernie a megállapodást aláíró kormányzati szervezeteknek, amelyekhez a civil társadalom javaslatait el kell juttatni. A konzultatív vegyes bizottság a megállapodás általános tartalmával kapcsolatos konzultatív hatáskörökkel rendelkezne, ám ez nem jelenti azt, hogy a kereskedelemmel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos konkrét kérdések megvitatására más részvételi mechanizmusok ne jöhetnének létre. Az EGSZB ezenkívül kéri, hogy a leendő megállapodás foglaljon magában egy ilyen jellegű bizottságot.

1.4. Az új megállapodásnak tartalmaznia kell egy bekezdést, amely előírja, hogy a felek ratifikálják és hajtják végre a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető szociális jogokat érintő és a szervezet „tisztes munkával” kapcsolatos célkitűzéseit magukban foglaló egyezményeit és határozatait, különösen a szervezkedési és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló 98. számú ILO-egyezményt.

1.5. Ezenkívül a kereskedelem és a beruházások területén javítani kell a jelenlegi megállapodás bizonyos elemeit, a nem vámjellegű akadályokkal, a **beruházások** kölcsönös támogatásáról és **védelméről** szóló **megállapodásokkal**, a szellemi tulajdonnal, valamint az adóügyi együttműködés elmélyítésével összefüggésben, hogy véget lehessen vetni az adócsalásoknak és az adóelkerülésnek.

1.6. Újra meg kell fogalmazni az együttműködés prioritásait, aminek során előnyben kell részesíteni a stratégiai szövetségben foglalt elemeket annak érdekében, hogy ezek a prioritások összefonódva olyan pozitív szinergiát hozzanak létre, amely az egyes projektek közötti megfelelő kapcsolat híján mindeddig nem jöhetett létre kellő mértékben.

1.7. Az EGSZB három olyan területet kíván megnevezni, amelyeket a megerősített együttműködés szempontjából elsődlegesnek tart: a kormányzás javítása, a tudományos és műszaki kutatás, valamint a fenntartható fejlődéssel, az éghajlatváltozással és a környezetvédelemmel kapcsolatos együttműködés.

2. Az Európai Unió és Mexikó közötti kapcsolatok a Latin-Amerikával fenntartott kapcsolatok általános összefüggésében

2.1. Az Európa és Latin-Amerika, illetve a karibi térség közötti kapcsolatok több mint egy évtizede a kifulladás jeleit mutatják. Az Atlanti-óceán két partján elterülő térségek vezetői előtt most az a feladat áll, hogy ezeknek a kapcsolatoknak új lendületet adva felélesszék azokat.

2.2. Nyilvánvaló, hogy Latin-Amerikára az egész amerikai kontinens fejlődése, valamint a csendes-óceáni térséggel, különösképpen a Kínával fennálló növekvő gazdasági egymásrataltság befolyással van. Mindazonáltal az Európát és Latin-Amerikát összefűző kulturális kötelékek, közvetítő nyelvek és értékek mélyen átszövik a két kontinens társadalmait, melyeknek köszönhetően a globalizáció összetett folyamata úgy mehet végbe, hogy közben a két régióban közősek a kulturális gyökerek és a történelmi hagyományok, túlmutatva ezáltal a pusztán kereskedelmi jellegű célkitűzéseken és értékeken. Ebből következően, szemben azzal, ahogyan az a világ más régióinak esetében szokásos, az EU és Latin-Amerika közötti gazdasági kapcsolatokat az egész kapcsolatrendszer egy elemének, nem pedig központi magjának és vezérmotívumának kell tekinteni.

2.3. Ugyanakkor jól látható, hogy az Európai Unió és Mexikó közötti kapcsolatok – annak ellenére, hogy Mexikó az EU stratégiai partnere – a világ más országaival fennálló partnerségekhez képest lassabb és erőtlenebb ütemben haladnak előre; ezért – a korábbiakhoz képest most sokkal inkább – elengedhetetlen, hogy ezek a kapcsolatok új vitákkal és elképzelésekkel gazdagodva új lendületet nyerjenek.

3. Előzmények

3.1. Az Európai Unió számára Mexikó jelentőségét többek között a következő tényezők adják: egyrészt az ország számottevő, 120 milliós lakossága, a globális GDP 2 %-ának megfelelő gazdasági súlya és a kb. 9 000 eurós egy főre jutó GDP-je, amelyek globális szinten igen jelentős kereskedelmi partnerré teszik. Másrészt Mexikónak az Észak-amerikai Szabadkereskedelmi Megállapodásban való részvétele, az Észak-Amerikával megkötött globális transzatlanti megállapodásokban és a heilgendammi folyamatban betöltött gazdasági és diplomáciai jelentősége, harmadrészt pedig a kiterjedt közös kulturális kapcsolatrendszer, amelynek köszönhetően az Európai Unió közreműködésével sikeres lehet a mexikói kormány azon erőfeszítése, hogy megerősítse az ország szociális intézményrendszerét és igazságosabb társadalmat, illetve békésebb együttélést teremtsen.

3.2. Az Európai Unió és Mexikó 1997-ben gazdasági partnerségi, politikai koordinációs és együttműködési megállapodást írt alá, amely 2000-ben lépett hatályba. Ez a megállapodás a politikai párbeszéd, a kereskedelem és az együttműködés hármas pilléréen nyugszik.

3.3. 2008 októberében az Európai Tanács elfogadta a Mexikó és az EU közötti stratégiai partnerség létrehozását, majd ezt követően 2010 májusában elfogadásra került az említett partnerség együttes végrehajtási terve, amely a többoldalú kérdésekkel kapcsolatosan tizennégy, a regionális ügyekkel összefüggésben négy, a kétoldalú kapcsolatokkal kapcsolatosan pedig további tizennégy konkrét fellépést és kezdeményezést tartalmaz. A partnerség végrehajtására számos mechanizmus jött létre, amely a Mexikó és az EU közötti intézményes párbeszédet szolgálja; ezek: a kétévenkénti csúcstalálkozó (amely magában foglalja a civil társadalommal folytatott párbeszéd fórumát), egy évente összeülő közös bizottság, a parlamenti vegyes bizottság, továbbá kilenc ágazati párbeszédplatform, amelyeken az emberi jogoktól az éghajlatváltozáson át a kulturális kérdésekig a legkülönbözőbb témákat vitatják meg.

3.4. A Mexikó és az Európai Unió közötti együttműködés négy egymást kiegészítő területre koncentrálódik; ezek egyike a kétoldalú együttműködés, amelynek a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó programja kiemelt helyen foglalkozik a társadalmi kohézióval, a fenntartható gazdasággal és a versenyképességgel, valamint az oktatással és a kultúrával. A második az ágazati együttműködés olyan témákban, mint az emberi jogok és a demokrácia, a nem állami szereplők, a környezetvédelem és a nukleáris biztonság, az egészségügy, a migráció és a menekültek kérdése. A harmadik terület Mexikó aktív szerepvállalása a latin-amerikai és karibi térséget érintő regionális programokban. Végül a negyedik Mexikó közvetlen szerepvállalása egyéb közösségi programokban, például a hetedik kutatási keretprogramban.

3.5. Az utóbbi években Mexikó és az EU részéről is többször megfogalmazódott a kapcsolatok élénkítésének és bővítésének az igénye, és – konkrétan a kereskedelem területén – a felek szorgalmazták az 1997 óta hatályos szabadkereskedelmi megállapodás elmélyítését, valamint az együttműködés megerősítését mind multilaterális szinten, mind pedig az Európai Unió és a latin-amerikai és karibi országok közötti kapcsolatok területén.

4. A jelenlegi helyzet értékelése

4.1. Peña Nieto elnök hivatali időszakának kezdetén (2012 decemberében) a főbb pártok aláírták a „Mexikóért” paktumot, és ezt követően a kormány egy sor reformot indított el azzal a céllal, hogy a gazdaság és az állam modernizálásával új lendületet adjon a mexikói gazdaságnak. Az ország gazdasága azonban nem lesz hosszú távon életképes, amennyiben nem sikerül megnyerni az erőszak ellen jelenleg is folyó küzdelmet, illetve garantálni az emberi jogok maradéktalan tiszteletben tartását. A bűnszervezetek elleni harc, amellyel az elmúlt években súlyosabbá vált erőszakot próbálják visszaszorítani, eddig nem hozta meg a várt eredményeket: továbbra is jelentősek a válogatás nélküli mészárlások, az eltűnések, az emberrablások stb. Ezzel kapcsolatban szólni kell arról is, hogy szövetségi szinten számos intézkedést hoztak (nemzeti emberi jogi program; koordinációs erőfeszítések a helyi, állami és szövetségi kormányzatok között; az állami rendőrség és az ügyészség átszervezése), hogy összehangolják egymással a különböző rendvédelmi erők eddig koordinálatlan működését, és hogy elejét vegyék az olyan eseteknek, amikor a rendőrség is aktívan közreműködik vagy érintett különböző bűncselekményekben.

4.2. Szigorúan kereskedelmi tekintetben az 1997-es megállapodás nagyjából mindkét fél számára pozitívnak mondható. A kereskedelmi forgalom a 2003 és 2013 közötti időszakban megháromszorozódott, és Mexikó 1 %-ról 1,7 %-ra növelte az európai uniós kivitelből való részesedését, miközben az Európai Unió ebben az időszakban közel állandó mértékű, 7 és 10 milliárd euro között kereskedelmi többletet könyvelhetett el. Ennek köszönhetően Mexikó az EU tizenhetedik legfontosabb kereskedelmi partnere, amelyre az EU teljes behozatalának 1 %-a, illetve – mint jeleztük – teljes kivitelének 1,7 %-a jut; ezek a számok mindazonáltal elmaradnak Mexikó globális GDP-n belüli 2 %-os gazdasági súlyától, ugyanakkor az Európai Unió – az Egyesült Államok és Kína mögött – Mexikó harmadik legnagyobb kereskedelmi partnere.

4.3. Továbbá jelentős közvetlen befektetésekre került sor, mind az Európai Unió részéről Mexikóban (ezek összege csak a 2008 és 2012 közötti időszakban 11,138 milliárd eurót tett ki), mind Mexikó részéről az Európai Unióban (különösképpen a cementiparban, a távközlés területén és az élelmiszeriparban). Mexikó az Európai Unió minden országával kétoldalú beruházásvédelmi szerződéseket kötött, ráadásul Mexikó és az Európai Beruházási Bank között is létrejött egy kétoldalú megállapodás a Mexikóban végrehajtott tevékenységek finanszírozására, aminek köszönhetően 2000 óta 495 millió euro összegű hitelnyújtásra került sor. Ugyanakkor az adócsalás elleni küzdelem terén nem sikerült megfelelő eredményeket elérni.

4.4. E beruházási összegeknek azonban határt szab az a hagyományos mexikói politikai gyakorlat, amely korlátozza külföldi befektetők hozzáférést egyes stratégiai ágazatokhoz, így az energiaágazathoz vagy a postai szolgáltatásokhoz (ezt Mexikó alkotmánya is tartalmazza), vagy például a távközlési szolgáltatásokhoz és a szárazföldi utasszállításhoz. Mexikó 2013 és 2018 közötti időszakra vonatkozó fejlesztési terve e szabályok közül többet megszüntet, és reméljük, hogy a jövőben további jelentős eredmények születnek majd, illetve figyelembe kell majd venni a mexikói civil társadalom véleményét is.

4.5. A mexikói civil társadalom támogatására és megerősítésére közös projektek egész sorát dolgozták ki, amelyek közé tartozik pl. a „Társadalmi kohézió laboratóriuma” elnevezésű projekt, a demokrácia és az emberi jogok európai eszközéből finanszírozott projektek az egyenlőség és a kiskorúak védelmével kapcsolatosan, valamint 15 projekt az úgynevezett „nem állami szereplőkre” vonatkozóan. Mindemelllett a lakosság egészségével kapcsolatban, valamint a migráció és a menekültügy terén is dolgoztak ki kezdeményezéseket.

4.6. A versenyképesség és a környezetvédelem fokozása céljából a „Versenyképességi és innovációs program” keretében több kezdeményezés is született a mexikói kvv-k támogatására, valamint a mezőgazdaság, az éghajlatváltozás és a nukleáris biztonság területén. Ezenfelül a mexikói kutatók, kutatóközpontok és egyetemek hozzáférnek az Európai Unió Horizont 2020 programjához.

4.7. A kultúra területén az EU–Mexikó Kulturális Alap keretében számos érdekes program megvalósításának I. és II. szakaszára került sor, ezekben első számú mexikói partnerként a Kulturális és Művészeti Nemzeti Tanács (CONACULTA) vett részt.

4.8. A „koherencia és feltételesség” elve, amelyet az Európai Unió a más országokkal és régiókkal megkötött megállapodásaiban alkalmazni igyekszik, időnként eltérő értelmezésekhez vezetett. Konkrétan a feltételesség elve volt az, amelyet egyes mexikói szereplők a „belügyekbe való beavatkozásnak” tekintettek, különösen a demokrácia és az emberi jogok megszilárdítása, illetve az őslakosokkal való bánásmód kapcsán. Az EGSZB úgy véli, hogy a megállapodás jövőbeli felülvizsgálata során nem lehet figyelmen kívül hagyni ezeket a szempontokat.

4.9. A Mexikó–EU stratégiai partnerséghez kidolgozott 2010. évi közös végrehajtási terv megállapítja, hogy: „Mexikó és az EU kötelezettséget vállal a régióban zajló politikai párbeszéd területeinek megerősítésére, ehhez ösztönzi a biregionális párbeszédet, különösen a Rio-csoporttal és az EU–LAC csúcstalálkozókon, és a Közép-Amerikai Integrációs és Fejlesztési Projekt révén igyekszik előmozdítani a háromoldali együttműködést.” Mexikó és az EU tanulmányozza továbbá a világ más régióival, például Afrikával folytatott háromoldali együttműködés elindításának lehetőségeit.”

4.10. Mivel Mexikó kellően magas GDP-vel rendelkezik, valós lehetőség mutatkozik arra, hogy az ország a jövőben ne részesüljön tovább az Európai Bizottság által a kevésbé fejlett országoknak a kétoldali együttműködéshez nyújtott támogatásból.

4.11. Az Európai Bizottság és az Európai Parlament szintjén, illetve az EGSZB és a mexikói testvérszervezetei közötti intézményes találkozók dokumentumainak elemzése azonban nem támasztja alá azt, hogy a stratégiai partnerség a politikai jelentőségével egyenes arányban álló, kézzelfogható eredményeket hozna. Ezekből a diplomáciai nyelvezeten íródott dokumentumokból az derül ki, hogy a felek sem a meglévő kisebb eltéréseket nem kezelik kellő alaposítással, sem pontos iránymutatásokat nem fogalmaztak meg arra nézve, hogy miként lehet az említett stratégiai partnerséget elmélyíteni.

4.12. Az Egyesült Államok és az Európai Unió között a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerségről (TTIP) folyó tárgyalások óhatatlanul kihatnak egyrészt az Észak-Amerika és az EU közötti, másrészt a régióon belüli kapcsolatokra.

4.13. Amint azt Karel De Gucht⁽¹⁾ kereskedelmi biztos már 2012-ben hangsúlyozta: noha Mexikó és az EU 1997-ben úttörő szerepet vállalt egy szabadkereskedelmi megállapodás megkötésében, az ezt követően az amerikai kontinens és a világ többi országa között tető alá hozott megállapodások továbbfejlesztették és elmélyítették az 1997-es megállapodás rendelkezéseit; ezért félő, hogy az idejétmúlttá válik és nem járul hozzá ahhoz, hogy Mexikó az Európai Unió kiemelt politikai, kereskedelmi és stratégiai partnere legyen. E biztos nyilatkozat óta – még a szigorúan vett kereskedelmi és gazdasági téren is – kevés valódi előrelépés történt a hatályos megállapodások tökéletesítése érdekében.

5. A civil társadalom szerepvállalása

5.1. Az EGSZB szükségesnek tartja, hogy a megállapodás korszerűsítésére irányuló tárgyalások keretében a két fél hatóságai egyaránt elfogadják, hogy a megállapodás keretében létrehozzanak egy konzultatív vegyes bizottságot, amely az EGSZB és a mexikói civil társadalom egyenlő számú képviselőiből állna és e folyamat katalizátora lehet.

5.2. A „demokratikus záradék” által keltett várakozások nyomán számos mexikói és európai szervezet érdeklődni kezdett aziránt, hogy részt vegyen az átfogó megállapodás nyomán követésében és végrehajtásában. A mexikói kormány és az Európai Bizottság képviselőiből álló vegyes bizottság úgy döntött, ezen igények közös mederbe terelése céljából párbeszéd fórumot kezdeményez Mexikó és az Európai Unió hatóságainak és civil társadalmainak részvételével.

⁽¹⁾ Karel de Gucht uniós kereskedelmi biztos: „Open for business: The European Union's relations with Mexico in a changing world”, az EU Chambers és a ProMéxico vagyongazdálkodási alap ülésén elhangzott beszéd, Mexikóváros, 2012. december 12.

5.3. Az első fórumra 2002 novemberében Brüsszelben került sor több mint kétszáz vállalkozói szervezet, szakszervezet, nem kormányzati szervezet és különféle egyéb csoportosulások részvételével. A fórumon az EGSZB is képviseltette magát. Azóta öt fórum megrendezésére került sor, amelyeknek felváltva hol Mexikó, hol Európa adott otthont. A résztvevők valamennyi alkalommal kérésekkel fordultak az Átfogó Megállapodás szerveihez, amelyek tudomásul vették azokat, de – néhány téma kivételével – nem vállaltak kötelezettséget azok teljesítésére.

A fórumokon a leggyakrabban felmerülő kérések közül ki kell emelni azokat, amelyek a felek hatóságai és civil társadalmi közötti párbeszéd intézményesítésének szükségességét hangsúlyozták, és egyebek mellett javasolták a fórum rendszeres, kétévenkénti megtartását, egy társadalmi megfigyelőközpont létrehozását, valamint egy konzultatív vegyes bizottság létrehozását.

5.4. A fórumot ezután bizonyos rendszerességgel (de nem a kért időközönként) rendezték meg. Például a 6. fórumra, amelyet 2014 szeptemberében kellett volna megtartani Mexikóban, máig nem került sor.

5.5. A társadalmi megfigyelőközpont, amelynek létrehozását a hatóságok elvben elfogadták, még nem kezdte meg munkáját, és céljait és összetételét sem határozták meg. A megfigyelőközpontot számos mexikói civil szervezet eszköznek tekinti az átfogó megállapodás állampolgári értékeléséhez, és azt – európai részvétel nélkül – a mexikói helyzetre korlátozza.

5.6. Mexikóban nincs olyan országos hatáskörrel rendelkező gazdasági és szociális tanács (jóllehet néhány szövetségi államban van gszt), amely az EGSZB és az EU természetes partnerszervezete lehetne. Egyes társadalmi csoportok kérésére néhány éve kidolgoztak egy jogalkotási projektet egy ilyen szerv létrehozására, de az ügy nem haladt előre. Ezután több szervezet és testület, illetve néhány szövetségi állam gazdasági és szociális tanácsa ismét kérelmezte, hogy a jelenlegi politikai reformok során kerüljön ismét napirendre ez a kérdés.

5.7. Az EGSZB korábbi véleményeiben és a hatóságokkal folytatott kapcsolattartása során is tett hasonló javaslatokat arra, hogy a civil társadalom hogyan tudna fokozottabban részt venni a Megállapodásban. Az EGSZB „**EU–Mexikó közötti kapcsolatok**” című 2006. évi véleménye⁽²⁾ a szervezett civil társadalommal való párbeszéd intézményesítését kérte, és rámutatott arra, hogy a Megállapodás 49. cikke egy konzultatív vegyes bizottság létrehozása céljából biztosítja „bármilyen más bizottság vagy szervezet létrehozásának” lehetőségét.

5.8. Egy mexikói Gazdasági és Szociális Bizottság esetleges létrehozása kapcsán az EGSZB kijelentette, hogy egy hasonló mexikói testület létrehozása előnyös lenne az EU és Mexikó közötti kapcsolatok együttes nyomon követéséhez, ugyanakkor tiszteletben tartja a mexikói civil társadalom és hatóságok ezzel kapcsolatos döntését.

6. Kilátások és lehetséges iránymutatások a jövőre

6.1. A 2015. június 10–11-i EU–CELAC csúcstalálkozón született „Brüsszeli Nyilatkozat” felhívta a figyelmet arra, hogy jelentős előrelépés történt az Európai Unió és Mexikó közötti megállapodás korszerűsítése terén, és úgy fogalmazott, hogy „a lehető leghamarabb meg kell kezdeni a tárgyalásokat”. Az EGSZB azt reméli, hogy a már meglévő megállapodás felülvizsgálata és kibővítése alapján sor kerül egy új megállapodás aláírására úgy, hogy közben kielemezzik, hogy melyek az EU és Mexikó közötti eddigi kapcsolatok erős és gyenge pontjai, és felhasználják az Európai Unió és a világ országai által az utóbbi években aláírt társulási megállapodások tapasztalatait. Reményei szerint a megállapodás egyben katalizátorként fellendíti majd az EU, Latin-Amerika és a karibi térség közötti kapcsolatrendszerét.

6.2. Az EGSZB tisztában van azzal, hogy a mexikói kormány és az uniós szervek elképzelése nem esik egybe azzal kapcsolatban, hogy a civil társadalomnak milyen szerepet kell játszania e folyamatban. Amennyiben azonban a civil társadalom véleményét nem építik be szervezett módon a döntéshozatalba, ez azzal a következménnyel járhat, hogy populistá jellegű alternatív megoldások születhetnek.

6.3. Az átdolgozott megállapodásnak tartalmaznia kellene egy bekezdést, amely előírja, hogy a felek ratifikálják és hajtják végre a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető szociális jogokat érintő, az ILO „tiszteséges munkával” kapcsolatos célkitűzéseit magukban foglaló egyezményeit és határozatait.

⁽²⁾ HL C 88., 2006.4.11., 85. o.

6.4. Mexikó még nem ratifikálta a szervezkedési és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló 98. számú ILO-egyezményt⁽³⁾. E fontos egyezmény ratifikálása és a kapcsolódó jogszabályok szükséges kiigazítása gátat szabna a munkavállalók és a munkaadók közötti párbeszédet kiiktató, ún. „munkáltatói védelmet biztosító szerződések” elterjedt gyakorlatának, és minden vállalatot – a mexikóiakat és a külföldieket egyaránt – a nemzetközi munkaügyi normák tiszteletben tartására kötelezné.

6.5. E munkaügyi kérdéseken felül a kereskedelem és a beruházások területén foglalkozni kell a nem vámjellegű akadályokkal, a beruházásvédelmi rendszerrel és a szellemi tulajdon védelmével kapcsolatos szempontokkal, valamint az adócsalás és az adóelkerülés felszámolását célzó szorosabb adóügyi együttműködéssel is.

6.5.1. Célszerű lenne kidolgozni egy általános beruházási megállapodást Mexikó és az EU között, amely – az uniós tagállamokban hatályos rendelkezésekkel is összhangban – felváltaná és egységes keretbe foglalná a korábban Mexikó és számos uniós ország által aláírt kétoldalú megállapodásokat.

6.5.2. Mexikó komoly jogalkotási erőfeszítéseket tett a szellemi tulajdon védelmének fokozása érdekében, ám ennek a gyakorlatba ültetése és megszilárdítása nem járt kellő sikerrel, ezért megoldásokat kell kidolgozni a jogszabályok tényleges végrehajtása érdekében, különösen a védjegyek hamisítás elleni védelme területén.

6.5.3. Ami a nem vámjellegű akadályokat illeti, a külföldi tulajdonosok esetében Mexikó nem engedélyezi a közösségi szinten elismert földrajzi jelzések nyilvántartásba vételét, szemben például az EU Kolumbiával és Peruvallal megkötött megállapodásaiban foglaltakkal. Ez jelentősen megnehezíti számos közösségi termék kereskedelmének fokozását.

6.6. A mexikói fél emellett jelezte, hogy megoldásokat kell találni a mexikói termékek uniós piacra jutásának elősegítésére, melynek révén mérséklődhetne a kétoldalú kereskedelem jelenlegi aszimmetriája.

6.7. Mexikó és az Európai Unió szervezett civil társadalmának részvétele különösen fontos a felek közötti megállapodásokban foglalt együttműködési elemek kielégítő megvalósítása szempontjából. A rendelkezésre álló pénzügyi eszközök figyelembevételével újra meg kell fogalmazni az ezzel kapcsolatos prioritásokat annak érdekében, hogy azok összefonódjanak és olyan pozitív szinergiát teremtsenek, amely az egyes projektek közötti megfelelő kapcsolat híján mindeddig nem jött létre kellő mértékben.

6.8. Az EGSZB három olyan konkrét területet szeretne megnevezni, amelyeket e részvétel szempontjából elsődlegesnek tart; ezek: a kormányzás javítása, a tudományos és műszaki kutatás, valamint a fenntartható fejlődéssel és a környezetvédelemmel kapcsolatos együttműködés.

6.8.1. A kormányzás témájának kétségkívül a politikai együttműködés központi elemét kell képeznie. Mexikónak az ezen a téren rendelkezésre álló „bevált gyakorlatokat” fokozatosan, a saját viszonyaihoz igazítva be kell építenie politikájába annak érdekében, hogy a civil társadalom rendszerszerű keretek között működhessen, megszilárdulhasson és hatékonyan megszerveződhessen, és ily módon kiegészítse a hagyományos mexikói politikai hatalmat és hozzájáruljon az emberi jogok jobb érvényesüléséhez az országban.

6.8.2. A tudományos és műszaki kutatás területén elő kell segíteni a mexikói egyetemek és kutatók részvételét az Európai Unió K+F programjaiban, így a Horizont 2020 programban, különös hangsúlyt fektetve a stratégiai partnerség kiemelt ágazataira – például az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás –, hogy e területeken közös álláspontokat lehessen találni. Ezzel összefüggésben megfontolandó lehet a 2011-ig hatályos nemzetközi tudományos és technológiai együttműködési alap (FONCICYT) Európai Unió és Mexikó közötti újjáélesztése.

⁽³⁾ 2015. áprilisban Mexikó ratifikálta a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 138. számú ILO-egyezményt.

6.8.3. A fenntartható fejlődés és a környezetvédelem területén az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos konkrét projekteken felül létre lehet hozni újabb konkrét projekteket, amelyek többek között olyan témákkal foglalkoznának, mint a légszennyezőanyag-kibocsátás csökkentése, a szennyvizek folyóvizekbe bocsátásának és a felszín alatti vizek szennyezésének visszaszorítása, valamint a különféle hulladékok kezelése és újrahasznosítása.

6.8.4. Az EGSZB úgy véli, hogy mind a mexikói végrehajtó szerveket, mind az Európai Uniót, a parlamenti szerveket és a civil társadalom képviselőit tekintve elegendő tényező áll rendelkezésre ahhoz, hogy e kezdeményezések közül több útnak induljon, és ne kelljen várni egy új megállapodás aláírásából fakadó eredményekre. Az Európai Unió, Latin-Amerika és a karibi térség, illetve az EU és Mexikó vezetőinek részvételével 2015. júniusban tartott csúcstalálkozóknak, valamint az EU–Mexikó Parlamenti Vegyes Bizottság (2015. július 7–9-i) XIX. ülésének következtetései alkalmat adnak e kezdeményezések regionális szintű megvalósítására, aminek során Mexikónak kulcsszerepet kell játszania.

Kelt Brüsszelben, 2015. szeptember 17-én.

*az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke*

Henri MALOSSE
